

Dvizhenie (1962–1976)

Experimentální tvorba skupiny a její prezentace za hranicemi SSSR

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje na moskevskou výtvarnou skupinu Dvizhenie, která se formovala především díky osobě Leva Nusberga v 60. letech 20. století. Její činnost trvala do roku 1976 a za tu dobu se stala jednou z nejucelenějších a nejvyhraněnějších skupin v tehdejší sovětském umění, a to především díky své experimentální tvorbě. Uměleckému vývoji skupiny se bude věnovat první část práce. Dvizhenie nejprve čerpala z ruské avantgardy 20. let, která formovala první vlnu kinetismu v Evropě. Její prvotní geometrické práce na papíře se postupně rozpochybovaly a dostaly se do prostoru. Nakonec skupina dospěla až ke kinetické plastice, která zažívá v 50. letech obrození v celé Evropě i mimo ni. Pohyb jako umělecké vyjádření přivedlo skupinu k experimentům s kybernetikou – tuto novou technologii spojila s moderní psychologíí zaměřenou na vnímání uměleckých děl a scénografii. Vrcholnou tvorbou skupiny bylo kybernetické divadlo, které chtělo v první řadě zapojit všechny divákovy smysly. Druhá část práce se zaměří na vztah Dvizhenie s totalitní politikou SSSR. Jejím členům se překvapivě podařilo získat i přes oficiální zákaz avantgardního umění z roku 1953 několik státních zakázek, a to i u takových příležitostí, jakou bylo 50. výročí Říjnové revoluce v Leningradu. Závěr práce se bude věnovat zahraničním výstavám skupiny. Dvizhenie si za svá léta působení získala na Západě pověst rebela, který se odmítá podříditi oficiální doktríně umění a svá díla vystavuje například v Německu, Holandsku a Itálii.

Klíčová slova

Skupina Dvizhenie, Kinetismus, Kybernetika, Kybernetické divadlo, výtvarné umění, Sovětský svaz, socialismus, Lev Nusberg, Ruská avantgarda